

UPPSALA
UNIVERSITET

Traditionella murverk

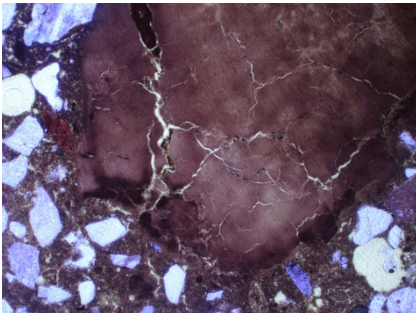
– om förståelsen för material och dess nedbrytningsprocesser

SuHRF inbjuder till

Docentföreläsning med Kristin Balksten

Onsdagen den 28 april kl. 15-16

Via zoom: <https://uu-se.zoom.us/j/68049041870>

Traditionella murverk är oftast uppförda av kalkbruk och tegel eller natursten. Vilka material som har använts varierar med såväl under vilket århundrade (eller senare årtionde) som det uppförts som förekomst på material såväl lokalt som nationellt. De forskningsfrågor som Balksten har fördjupat sig i det senaste årtiondet har på olika sätt lett till en djupare förståelse för verkningssätt och materialegenskaper hos olika murverksmaterial. Det som har bidragit till kunskapsläget är allt från arkeologiska fynd av kalk, medeltida ruiner, reveterade trähus, nygotiska murverk till modernismens tegelkonstruktioner. Genom att kombinera kunskaper om hantverket och framställningen av kalkbruk, med mikroskopiska analyser och historiska skriftliga källor läggs ett ständigt växande pussel. Det övergripande målet är att pedagogiskt kunna förklara såväl materialens ursprung, tillverkningsprocesser och materialegenskaper som dess nedbrytningsmönster och kompatibilitet sinsemellan så att vi tillsammans kan underhålla och förvalta vårt byggda kulturarv på ett långsiktigt hållbart sätt.

Kristin Balksten är Docent i Kulturvård vid Uppsala universitet – Campus Gotland, tidigare Lektor i Kulturvård sedan 2008, Tekn Dr i Miljövetenskap (2007) med Civilingenjörsexamen i Väg & vattenbyggnad (2002) samt högskoleexamen i Tillämpad byggnadsvård – Traditionella hantverk (2001).

Publikationer i urval

Lästips/länkar till några av Balkstens paper:

https://www.academia.edu/23280851/Trade_and_use_of_building_lime_early_19th_century_lime_barrels_from_an_excavation_in_Uddevalle_Bohusl%C3%A4n

https://www.academia.edu/45276659/Full_scale_Studies_of_Improving_Energy_Performance_by_Renovating_Historic_Swedish_Timber_Buildings_with_Hemp_lime

https://www.academia.edu/42315527/Petrography_of_Historic_Mortar_Materials_Polarising_Light_Microscopy_as_a_Method_for_Characterising_Lime_Based_Mortars

https://www.academia.edu/45276983/Understanding_Deterioration_due_to_Salt_and_Ice_Crystallization_in_Scandinavian_Massive_Brick_Masonry

Länkar till Balkstens antologier:

Bruk av ruiner

<https://www.raa.se/app/uploads/2017/08/Rapport-Ruinprojektet-%C3%96kat-brukande-av-ruiner.pdf>

Visby ringmur – kulturarv som rasar och återuppbyggs

<http://kulturarvsdata.se/raa/samla/html/8220>

Hampakalk - tilläggsisolering på reveterade trähus och saltskadat tegelmurverk

<http://www.sparaochbevara.se/wp-site-content/uploads/2019/04/Antologi-hampakalk-2019.pdf>